

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดBBLโดยใช้การละเล่น
พื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย
ภาคเรียนที่2ปีการศึกษา2561

ผู้วิจัย

นางสาวจาทิชาบุญจันทร์
รหัสนักศึกษา 5717413214023

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ2
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต(ศูนย์อุตรดิตถ์)
ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2561

ชื่อเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม
สำหรับเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้วิจัย นางสาวจากทิชาบุญจันทร์ นักศึกษาในโครงการรmp.2 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์อัครดิศต
ปีที่ทำวิจัย 2561

บทนำ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาโดยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล(กรมวิชาการ. 2560:31)ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้ในอดีตที่ผู้เรียนต้องอาศัยการศึกษาโดยการถ่ายทอดวิชาการจากประสบการณ์ของผู้สอนหรือจากการอ่านหนังสือหรือตำราของผู้เรียนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาแบบไร้ขีดจำกัด ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายบทบาทความเป็นครูเปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นโค้ชที่จำเป็นต้องมีวิธีการที่สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้รอบด้านสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆที่มีให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้โดยใช้สติปัญญา สามารถดำรงอยู่ภายในโลกความเป็นจริงได้อย่างปกติ (วิจารณ์ พานิช,2556) ซึ่งการจัดการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้มีทักษะทางสังคม เด็กจะเข้าสังคมได้ก็ต้องประพฤติตามแนวทางที่สังคมยอมรับและนิยมชมชอบเด็กต้องเข้าใจมาตรฐานสังคมและปฏิบัติตนได้เหมาะสมจึงเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมในด้านที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่นเป็นพฤติกรรมทางสังคมที่น่าจะปลูกฝังให้กับเด็กปฐมวัย(จารุณี ศรีเฟือก. 2554:72)

การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาสมองด้านต่างๆ เป็นการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพสมองในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสม จึงนำมาซึ่งกระบวนการจัดการ และกระตุ้นการเรียนรู้ตามแนวทางพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองเพื่อให้เด็กมีระดับสติปัญญาและวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศชาติไปสู่โลกอนาคตได้อย่างมีความสุขและมั่นคง (สุภาพรณศิริชัยวัฒนกุล. 2553:18) ซึ่งความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิดสมองเป็นฐานหรือ Brain Based Learning : (BBL) ว่าเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ การทำงานของสมองทางธรรมชาติ (Learning in Accordance with the way the Brain is Naturally Designed to Learn) เช่นในเรื่องการจัดประสบการณ์เรียนรู้จะเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมองแทนที่จะสอดคล้องกับอายุ ชั้นเรียนหรือห้องเรียนเพียง อย่างเดียวเพราะเด็กที่อายุ 8ปีเท่ากัน สมองอาจจะไม่เหมือนกันก็ได้ การตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพสมองในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสมจึงนำมาซึ่ง กระบวนการจัดการและกระตุ้นการเรียนรู้ตามแนวทางพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองหรือการเรียนรู้ตามแนวทาง Brain Based Learning เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีระดับสติปัญญา และวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงขึ้นสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเป็นพลังขับเคลื่อน

ประเทศชาติไปสู่โลกแห่งอนาคตได้อย่างมีความสุขและมั่นคง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2549:2) การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการนำความรู้เกี่ยวกับสมองและระบบการทำงานของสมองมาใช้ในการออกแบบจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัยเพื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละช่วงวัยโดยที่มีมาจากศาสตร์การเรียนรู้ 2 สาขา คือ ความรู้ทางประสาทวิทยา อธิบายถึงความคิดและจิตใจของมนุษย์เชื่อมโยงกับทักษะการเรียนรู้คือความสามารถในการเรียนรู้ความชำนาญความเข้าใจและความจำซึ่งการนำองค์ความรู้ทั้ง 2 สาขา รวมกันทำให้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตั้งอยู่บนฐานปัจจัยที่ทำให้สมองมีการเปลี่ยนแปลงและสมองมีปฏิกริยาตอบสนองต่อการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมตอบสนองการเรียนรู้โดยจัดกิจกรรมระหว่างผู้เรียนและผู้สอนรวมทั้งการออกแบบเครื่องมือต่างๆที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อาจจดจำและมีความสามารถในการใช้เหตุผลและมิติสัมพันธ์ (เกศสุดา ใจคำ. 2552:62) ซึ่งสมองจะทำงานได้ดีเมื่อจิตใจ อารมณ์เบิกบานไม่กังวล ร่างกายได้รับน้ำตาล น้ำ และออกซิเจนอย่างเพียงพอ และในการสอนนั้นครูต้องสอนในสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียนจึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียน และในการสอนต้องพัฒนาสมอง ซึ่งการเรียนรู้ได้ใช้ความคิดจะทำให้สมองเจริญงอกงาม การสอนให้ผู้เรียนจำได้อย่างเดียวสมองจะได้รับการพัฒนาและในการเรียนต้องให้ผู้เรียนได้ทำงานที่ท้าทายมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ และนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2553:125)

การเล่นพื้นบ้านมีความสำคัญเป็น การเล่นต่างๆของเด็กที่นิยมเล่นกันในชีวิตประจำวันโดยสืบทอดมาจากคนรุ่นก่อนซึ่งบางประเภทมีบทร้องและบทราประกอบ ส่วนกฎเกณฑ์ต่างๆมักมีข้อกำหนดกำหนดขึ้นเองตามข้อตกลงของกลุ่มผู้เล่นในแต่ละท้องถิ่นบางครั้งก็เล่นเพื่อความสนุกสนานรื่นเริงแต่บางครั้งก็เล่นเพื่อการแข่งขัน(รัตน ภูไชยแสง. 2550:38) ซึ่ง ธรรมชาติของมนุษย์เกิดมาย่อมมีการเคลื่อนไหวจะอยู่นิ่งไม่ได้ยังเป็นเด็กแล้วจะต้องมีการเคลื่อนไหวบ่อยบ่อยทั้งนี้เพื่อบริหารร่างกายให้มีการเจริญเติบโตการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายนับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งของมนุษย์ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ตลอดถึงผู้สูงอายุ และมนุษย์มีนิสัยชอบสังคมนคือชอบอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มจึงต้องมีการคบหาสมาคมและมีการระบายออกทางจิตใจเพื่อให้ความสบายทั้งกายและใจด้วยการเล่นจึงเป็นการแสดงออกของการเชื่อมความสัมพันธ์ของคน ทำให้คนคบหากันได้อย่างสนิทสนมจึงนับเป็นนันทนาการอย่างหนึ่งนอกจากนี้การเล่นเมื่อมีการจัดเป็นระบบหรือแบบแผนมีกติกาให้คนในกลุ่มปฏิบัติย่อมเป็นการแสดงถึงความเจริญงอกงามของคนในกลุ่มนั้นเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งด้วยอันแสดงถึงความ เป็นผู้มีความเจริญงอกงามของคนกลุ่มนั้นด้วยการเล่นจึงเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมให้มีการพัฒนาทั้งกายและจิตใจของคนทำให้คนได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามัคคีกลมเกลียวก้าวหน้า นับเป็นวัฒนธรรมได้อย่างหนึ่งดังนั้นหากได้มีการฟื้นฟูแก้ไขเปลี่ยนแปลงและส่งเสริมการเล่นของคนในกลุ่มในแต่ละหมู่บ้านให้คงมีอยู่ ผลที่ตามมาก็คือ นอกจากประชาชนได้ออกกำลังกายและทำให้จิตใจสบายแล้วยังทำให้คนในกลุ่มอยู่ด้วยกันด้วยความรักใคร่กลมเกลียวกันและมีความสุขด้วยการเล่นพื้นบ้านจึงนับว่ามีความสำคัญซึ่งเราควรจะได้มีการอนุรักษ์ให้คุณมีอยู่และหาทางส่งเสริมหรือพัฒนาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น (วารุณีย์ พันธุ์ศรี. 2551:45-46) ซึ่งการเล่นถือว่าเป็นทางการเรียนและการทำงานของเด็กมีความสำคัญต่อเด็กเช่นเดียวกับการเล่นจะช่วยฝึกความ

ร่วมมือช่วยให้เด็กมีระเบียบวินัยเคารพกฎเกณฑ์รู้แพ้รู้ชนะซึ่งจะช่วยให้เด็กฝึกฝนในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับระเบียบกฎเกณฑ์ทางสังคมได้ดีต่อไปเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่การเล่นเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์ ทุกชาติทุกภาษาไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด การเล่น ทำให้มนุษย์ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากงาน ในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้นยังเป็นการเสริม สร้างกำลังกายให้แข็งแรง ลับสมองให้มีสติปัญญา แหลมคม มีจิตใจเบิกบานสนุกสนานร่าเริง ทั้ง ยังทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นในหมู่วมวล มนุษย์การเล่นมีมาแต่สมัยใดไม่มีใครกำหนด แน่นอนได้ เพียงแต่สันนิษฐานกันตามประวัติ-ศาสตร์เท่านั้น การเล่นของไทย การเล่นของไทยเท่าที่ปรากฏเป็นหลัก ฐานก็ว่ามีมาแต่กรุงสุโขทัย แต่ที่ปรากฏในบทธะครเรื่องมโนราห์ ครั้งกรุงศรีอยุธยาถือ การเล่นว่าว ลิงชิงเสา ปลาตองอวน บทธะครเรื่องนี้สมเด็จพระเจ้าบรมโกศ ทรงสันนิษฐานว่าแต่งก่อนสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ การเล่นของไทยแต่เดิมมาและบางอย่าง ยังคงปรากฏอยู่จนทุกวันนี้ หากมีการสืบทอดวิธีเล่นบางอย่างที่ดึงมนำมาปรับให้เข้ากับยุคสมัยก็จะเป็นประโยชน์แก่สังคมไทย ไม่เฉพาะแต่การพัฒนาบุคคลเท่านั้น ยังช่วยพัฒนาสังคมอีกด้วย การเล่นต่างๆ ย่อมจะแตกต่างกันไปตาม วัยของบุคคลและตามสภาพท้องถิ่น การเล่นของ ไทยก็เช่นเดียวกัน แต่การเล่นบางอย่างไม่ สามารถจะชี้ขาดลงไปได้ว่าเป็นการเล่นของเด็กหรือของผู้ใหญ่ เช่น การเล่นว่าว การเล่น ช่วงชัย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จากวิธีการเล่น ต่างๆ จะเห็นได้ว่าการเล่นของไทยมีคุณค่า ในทางเสริมสร้างพลานามัย ประเทืองปัญญา ช่วยให้อารมณ์แจ่มใส ฝึกจิตใจให้ตั้งงาม มีความสามัคคี และช่วยสร้างคนดีให้สังคม การเล่นในชีวิตประจำวัน การเล่นของเด็ก การเล่นเป็นชีวิตจิตใจของเด็ก ไม่มีเด็กคนไหนที่ไม่ชอบเล่น ไม่ว่าจะเล่นคนเดียวหรือ เล่นกับเพื่อนๆ การเล่นและเด็กจึงมีความสัมพันธ์ กันอย่างแน่นแฟ้น เด็กที่ไม่รู้จักเล่นหรือไม่ (พัชรี กัลยา. 2551)

การเรียนรู้ทักษะทางสังคมและอารมณ์มีความสำคัญมากสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี เพราะการจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีจะต้องได้รับการปลูกฝังที่ดีตั้งแต่ช่วงวัยที่ยังเป็นต้นกล้าอ่อนๆ เช่นเดียวกับเด็กวัย 3-6 ปี เด็กที่มีทักษะทางอารมณ์และสังคมที่มั่นคง จะเป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้ซึ่งการเรียนรู้ทักษะทางสังคมมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาเด็กทั้งปกติและที่มีความต้องการพิเศษมีผลต่อเด็กในทุกๆด้านไม่ว่าจะเป็นทางด้านจิตใจ สังคม การเรียน การปรับตัวสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องกระทำตั้งแต่เริ่มแรก เพราะทักษะทางสังคมจะช่วยให้เด็กมีพื้นฐานทางอารมณ์ที่ดีสามารถพัฒนาความสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างเหมาะสม (อัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล.2552:24) ซึ่งสังคมช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขยิ่งสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปมากทักษะทางสังคมยังมีความจำเป็นมากขึ้นเท่านั้นบุคคลต้องสามารถปฏิสัมพันธ์กับสื่อความหมายทำงานร่วมกันแก้ไขปัญหาคงตนเองได้สามารถปรับตัวได้ทุกสภาพแวดล้อมสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะที่ช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขความสำคัญทางด้านสังคมสังคมใดมีสมาชิกที่เป็นผู้มีทักษะทางสังคมดีรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาสังคมที่ตนอยู่สังคมนั้นย่อมเป็นที่สังคมสงบสุข มีความเจริญมั่นคง แต่ถ้าสังคมใด มีลักษณะตรงกันข้ามสมาชิกขาดทักษะทางสังคม สังคมนั้นย่อมมีปัญหา ไม่สงบสุขและมีความเสื่อม(อัจจิมา ศิริพิบูลย์ผล. 2552:23)ซึ่งพ่อแม่และคนในครอบครัวจึงต้องช่วยกันพัฒนาให้เด็กมีความ

เชื่อมั่นในตนเอง การเลี้ยงลูกให้รู้จักควบคุมตนเอง และสอนให้รู้วิธีการสร้างเพื่อน และการอยู่ในสังคมได้อย่างดี มีมารยาท รู้จักระเบียบวินัย และที่สำคัญคือ รู้จักการแบ่งปัน

ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยให้การละเล่นที่บ้าน เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ จะได้นำไปเพื่อเป็นแนวทางให้แก่ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตลอดจนนำกิจกรรมไปจัดเพื่อพัฒนาประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของเด็กปฐมวัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยให้การละเล่นที่บ้านสำหรับเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 3-4 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตากดกलयมีเด็กปฐมวัยทั้งสิ้นรวม 78 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 3-4 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตากดกलय จำนวน 1 ห้อง มีเด็กปฐมวัยทั้งสิ้นรวม 27 คน เป็นหญิง 11 คน เป็นชาย 16 คน

ด้านตัวแปรในการวิจัยประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้นได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยให้การละเล่นที่บ้าน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

ด้านเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยให้การละเล่นที่บ้าน เป็นพื้นฐานเพื่อสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ด้วยกันทั้งหมด 3 ด้านคือด้านความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ ด้านการอยู่ร่วมกัน

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 3-4 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตากดกलय จำนวน 1 ห้อง มีเด็กปฐมวัยทั้งสิ้นรวม 27 คน

2. การจัดกิจกรรมการละเล่นที่บ้าน หมายถึง การทำกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมกลางแจ้งเป็นกลุ่มและอนุรักษ์วัฒนธรรมของไทยไว้ ได้แก่ จูรีรีข้าวสาร เป่ากบ กระต่ายขาเดียว การปักไข่ แก้อีคนตรี เตะก๊ก วึ่งเปรี้ยว ซี่ม้าก้านกล้วย งูกินหาง วึ่งกระสอบ ปิดตาตีหม้อ ชักเย่อ ซี่ม้าส่งเมือง กระโดดเชือก มอญซ่อนผ้า โพงพาง ตาเขย่ง กระโดดกบ เสือข้ามห้วย ตีจับ เป็นต้น โดยเปิดโอกาส

ให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมกับผู้อื่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนและครู

3.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBLโดยใช้การละเล่นพื้นบ้านหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้แนวคิดของ BBL มีรูปแบบการสอน 5 ชั้น มีวิธีการจัดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน และพูดคุยกับเด็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมในการทำกิจกรรมเช่น การวอร์มร่างกายของเด็กให้พร้อมในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 2ขั้นรับรู้เป็นการบอกหรือพูดคุยว่ากิจกรรมนี้มีชื่อว่าจะอะไรและสร้างข้อตกลงกับเด็กๆ ในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 3ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม เป็นขั้นการทำกิจกรรมครูจะต้องสาธิตการละเล่นพื้นบ้านให้เด็กดูให้เข้าใจ เด็กก็เริ่มทำกิจกรรมได้ครูก็คอยอำนวยความสะดวกให้ใกล้เด็กเด็กจะได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันได้ความสามัคคีการพูดคุยสนทนาความร่วมมือในการทำกิจกรรมให้ผลสำเร็จสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 สร้างความทรงจำเป็นขั้นของผู้เรียนในชั้นเรียน เป็นการพูดคุยหรือสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านหรืออาจมีการแข่งขันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกันรู้จักการช่วยเหลือกัน และต้องรู้แพ้รู้ชนะรู้รอบ

ขั้นที่ 5บูรณาการเพื่อนำไปใช้ เป็นขั้นที่ครูและเด็กได้ร่วมกันสรุปหลังการทำกิจกรรมและครูจะสรุปถึงการมีพฤติกรรมด้านสังคมที่ดีกับเพื่อนทำให้กิจกรรมที่ทำลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความร่วมมือของทุกคน

4.ทักษะทางสังคมหมายถึง ว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรม การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่ตนเองอยู่และเรียนรู้ทักษะต่างๆในสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ในขณะที่ทำกิจกรรมจำแนกได้ดังนี้

4.1 ด้านความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมร่วมกันแล้วแสดงออกโดยการกระทำหรือคำพูดมีการวางแผนยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

4.2 ด้านการช่วยเหลือ หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการแนะนำวิธีการสนับสนุนหรือตอบสนองความต้องการของเพื่อน โดยใช้การกระทำหรือคำพูดเพื่อให้เพื่อนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่กำลังทำอยู่

4.3 ด้านการอยู่ร่วมกัน หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงความรู้สึกการกระทำและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

การแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL
โดยใช้การละเล่นพื้นบ้าน

ตัวแปรตาม

เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย
-ด้านความร่วมมือ
-ด้านการช่วยเหลือ
-ด้านการอยู่ร่วมกัน

ภาพประกอบที่ 1.1 การแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL

1.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL

สมองเป็นอวัยวะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ ทำให้มนุษย์มีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากสัตว์ทั่วไป มนุษย์จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมองเพื่อที่จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL ซึ่งก็ได้มีนักการศึกษาค้นคว้าหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL ไว้ดังนี้

กานต์ อัมพานนท์(2558:154)ได้กล่าวว่าการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning) คือการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองทางธรรมชาติ โดยการใช้ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสมองเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ วิธีการคิด เทคนิคการสอนคิด การออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกฝนด้วยเทคนิคการคิดและอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายใต้แนวคิดที่ว่าทุกคนมีสมองสามารถเรียนรู้ได้

สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้(2550ฉ:2551)ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (BBL: Brain -Based Learning)ว่าคือการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการสมองแต่ละช่วงวัยเป็นการนำองค์ความรู้เรื่องสมองมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้

ฉวีวรรณ สีสม (2555:23)ได้กล่าวว่าการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้และหลักการทำงานหรือธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมาใช้เป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการอื่นๆที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของมนุษย์ ภายใต้แนวคิดที่ว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ทุกคนมีสมองพร้อมที่จะทำการเรียนรู้มาตั้งแต่เกิด

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อฝึกเทคนิคการคิด และเชื่อว่าทุกคนมีสมองพร้อมที่จะเรียนรู้ได้

1.2 ความสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

จากการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและต่างประเทศกล่าวไว้หลายท่านดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2549:2) กล่าวว่า ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้ แนวคิดสมองเป็นฐาน หรือ Brain Based Learning : (BBL) ว่าเป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ การทำงานของสมองทางธรรมชาติ (Learning in Accordance with the way the Brain is Naturally Designed to Learn) เช่นในเรื่องการจัดประสบการณ์เรียนรู้จะเป็นการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมองแทนที่จะสอดคล้องกับอายุ ชั้นเรียนหรือห้องเรียนเพียง อย่างเดียวเพราะเด็กที่อายุ 8ปีเท่ากัน สมองอาจจะไม่เหมือนกันก็ได้ การตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพสมองในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสมจึงนำมาซึ่ง กระบวนการจัดการและกระตุ้นการเรียนรู้ตามแนวทางพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองหรือการเรียนรู้ตามแนวทาง Brain Based Learning เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีระดับสติปัญญา และวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่โลกแห่งอนาคตได้อย่างมีความสุขและมั่นคง

สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้ (2552:เว็บไซต์) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบ Brain Based Learning : (BBL) ว่าเป็นการใช้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมองเป็นเครื่องมือในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของมนุษย์

สุภาพรณ์ ศิริชัยวัฒนกุล(2553:18) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาสมองด้านต่างๆ เป็นการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพสมองในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสม จึงนำมาซึ่งกระบวนการจัดการและกระตุ้นการเรียนรู้ตามแนวทางพัฒนาการและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองเพื่อให้เด็กมีระดับสติปัญญาและวุฒิภาวะทางอารมณ์สูงขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่โลกอนาคตได้อย่างมีความสุขและมั่นคง

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553:125) กล่าวว่า สมองจะทำงานได้ดีเมื่อจิตใจ อารมณ์เบิกบานไม่กังวล ร่างกายได้รับน้ำตาล น้ำ และออกซิเจนอย่างเพียงพอ และในการสอนนั้นครูต้องสอนในสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียนจึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียน และในการสอนต้องพัฒนาสมอง ซึ่งการเรียนรู้ได้ใช้ความคิดจะทำให้สมองเจริญงอกงาม การสอนให้ผู้เรียนจำได้อย่างดีเยี่ยมจะได้รับการพัฒนาและในการเรียนต้องให้ผู้เรียนได้ทำงานที่ท้าทายมีความตื่นตัวในการเรียนรู้ และนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้

สรุปได้ว่า ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดสมองเป็นฐานหรือ Brain Based Learning : (BBL) คือ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองทางธรรมชาติการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้

สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมองแทนที่จะสอดคล้องกับอายุ และการออกแบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาสมองด้านต่างๆ เป็นการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพสมองในแต่ละช่วงวัยอย่างเหมาะสม และในการเรียนต้องให้ผู้เรียนได้ทำงานที่ท้าทายมีความตื่นตัวในการเรียน และนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตจริงได้

1.3 หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

การส่งเสริมให้สมองได้ปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ที่สุดภายใต้แนวคิดที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ทุกคนมีสมองพร้อมที่จะเรียนรู้มาตั้งแต่กำเนิดมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานได้มีผู้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553 : 126) ได้กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนรู้แบบ Brain Based Learning ไว้ดังนี้ หลักการจัดการเรียนรู้แบบ Brain Based Learning เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย เป็นการนำองค์ความรู้เรื่องสมองมาใช้เป็นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ซึ่ง ริเกล และ จีออเฟอริ (Regate & Geoffrey Caine) นักวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานได้เสนอหลักการและแนวทางการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับสมองเป็นฐานไว้ดังนี้

1. สมองเป็นกระบวนการคู่ขนาน

สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของเรา เพราะการที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้นั้นจะต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานของการรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัสได้แก่ ตาทำให้เห็น หูทำให้ได้ยินจมูกทำให้ได้กลิ่น ลิ้นทำให้ได้รับรส และผิวหนังทำให้เกิดการสัมผัส

แนวการจัดกิจกรรมการสอน

ครูจำเป็นต้องใช้กลวิธีและเทคนิคที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นสมองของนักเรียนเนื่องจากไม่มีวิธีหรือเทคนิคใดที่ดีที่สุด ดังนั้น การสอนที่ดีต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของการศึกษานั้น โดยครูจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามแบบของการเรียนรู้ (Learning style) ของแต่ละบุคคล ซึ่งในห้องเรียนหนึ่งๆ มักจะมีผู้ถนัดการเรียนรู้อยู่ 4 รูปแบบ คือ นักทฤษฎี นักวิเคราะห์ นักปฏิบัติ และนักกิจกรรม ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมและเอื้อต่อผู้เรียนทั้ง 4 แบบอย่างเสมอภาคกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน เกิดความสุขในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ตนถนัด รวมทั้งยังมีโอกาสพัฒนาความสามารถด้านอื่นๆ ที่ตนเองไม่ถนัดด้วยวิธีการหลากหลายอีกด้วย โดยอาจเริ่มจากรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้ววางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน รวมทั้งสร้างโอกาสให้เขาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. สมองกับการเรียนรู้

สมองไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะรับรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นอวัยวะที่สำคัญต่อการพัฒนาของอวัยวะทั้งหมดของร่างกาย ซึ่งจะรวมถึงการคิด การเรียนรู้ การจำ และพฤติกรรมของมนุษย์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรมีความรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการพัฒนาของสมองเพื่อจะได้วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่กระตุ้นให้สมองคิดและทำงานแบบท้าทาย ช่วยมากที่สุด ผู้เรียนได้คิดและแสดงออก

อย่างสร้างสรรค์ในทุกด้านซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ เป็นรากฐานไปสู่การเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในการดำรงชีวิต และเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นเยาวชนพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

อิริค เจนเซน (Jensen. 2000 : 33-38 ; อ้างถึงใน เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2551:1) สนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นหลัก (Brain-Based Learning) โดยเสนอข้อเท็จจริงว่าการเรียนรู้ที่ดีที่สุดจะเกิดขึ้นเป็นลำดับที่อาจคาดหมายได้ลำดับดังกล่าวนี้จะแบ่งออกได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation Stage) ในขั้นนี้คือการเตรียมรอกงานเพื่อการเรียนรู้ใหม่และเริ่มใช้สมองของผู้เรียนเกิดการทำงานอย่างต่อเนื่องในขั้นนี้กระบวนการเรียนการสอนมักจะเน้นการทบทวนเรื่อง การนำเสนอเป็นภาพหรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องหากผู้เรียนมีความรู้เดิมมากก่อนที่จะทำให้การเรียนรู้เร็วขึ้นเช่น การฟังเรื่องตลกอ่านไม่ซ้ำเลย หากไม่รู้เรื่องเดิมมาก่อน

2. ขั้นรับรู้ (Acquisition Stage) นิเวรอนส์ของประสาทจะทำงานเชื่อมโยงกันแหล่งข้อมูลในการรับรู้ได้แก่การอภิปรายการบรรยายการใช้เครื่องมือทางการเห็นการให้สิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติการแสดงบทบาทตัวอย่างการอ่านทำโครงการกลุ่มการทำกิจกรรมคู่ ฯลฯ ดังนั้นการให้ผู้เรียนเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างได้ก็ควรให้เขาได้พูดได้ปฏิบัติ เนื่องจากสมองจะซึมซับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เป็นส่วนเล็กๆมาประสานต่อกันได้การให้รูปแบบและประสบการณ์จะทำให้สมองของผู้เรียนรับรู้ได้มากขึ้นจนกระทั่งจับข้อมูลสำคัญได้สมองอาจจะสร้างเงื่อนไขและการรับกฎเกณฑ์โดยรวมซึ่งผู้เรียนอาจปรับได้บ่อยครั้งที่มักพบว่าทั้งในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนสิ่งที่ครูสอนอาจไม่ใช่สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ในการเรียนการสอนจึงต้องให้สมองของผู้เรียนรับรู้และให้นักเรียนได้ประสบการณ์ต่างๆจากการเรียนรู้เองสัดส่วนของเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติและพูดควรมีมากกว่าการนั่งและการฟังครูส่วนใหญ่ มักจัดเวลาสำหรับผู้เรียนน้อยมากในการปฏิบัติการทดลองการอภิปรายและทบทวนความรู้

3. ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration Stage) ช่องว่างสำคัญในการเรียนและการสอนคือช่องว่างระหว่างสิ่งที่ครูอธิบายกับสิ่งที่นักเรียนเข้าใจการลดช่องว่างนี้ครูจำเป็นต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้งขึ้นได้ข้อมูลย้อนกลับโดยกลวิธีให้ความหมายโดยนัยหรืออย่างแจ่มแจ้ง (Explicit) ควรให้การแก้ไขควบคู่กับการสอนโดยหลักการของการคิดอย่างมีวิจารณญาณการขยายความโดยนัยหรืออย่างแจ่มแจ้งเป็นเรื่องสำคัญในขั้นตอนนี้กลวิธีที่ให้ความหมายอย่างแจ่มแจ้งได้แก่การให้คำเฉลยการตรวจสอบการย่อความหรือสรุปความการให้ข้อมูลสำหรับการให้ความหมายโดยนัยได้แก่ การเล่นเกมบทบาทสมมติการไปศึกษานอกสถานที่การใช้ประสบการณ์ ในชีวิตจริงการขยายรายละเอียดเพิ่มเติมจะช่วยให้สมองมีโอกาสได้จัดวิเคราะห์ตรวจสอบและเรียนรู้ได้ลึกซึ้งขึ้นการทำงานของระบบประสาทจะพัฒนาได้โดยการลองผิดลองถูกยังมีการทดลองฝึกปฏิบัติและได้ข้อมูลย้อนกลับมากขึ้นเท่าใดคุณภาพในการทำงานของสมองก็ยิ่งดีขึ้นเท่านั้นการเรียนโดยการท่องจำอาจจะช่วยให้สามารถทำคะแนนในการสอบได้แต่อาจจะไม่ทำให้สามารถคิดในระดับสูงได้ดังนั้นนักเรียนจึงควรได้ข้อมูลย้อนกลับในการเรียนรู้ให้มากอย่างเพียงพอการเรียนรู้อื่นๆก็จะตามมาได้เองประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับคือการมีโอกาสได้ทบทวนและ

ประเมินงานของตัวเอง และของผู้อื่นพร้อมทั้งได้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นเรื่องเป็นราวโดยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

4. ขั้นสร้างความทรงจำ (Memory Formation Stage) แม้จะมีการให้กระบวนการขยายรายละเอียดในการเรียนรู้เพิ่มเติมโดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทดลองหรือมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอนการทรงจำก็อาจดีหรือไม่ดีได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเก็บจากความทรงจำนั้นๆ ของแต่ละบุคคลซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการด้วยกันเช่นการพักผ่อนที่เพียงพอระดับของอารมณ์บริบทอาหารคุณภาพและปริมาณของการเชื่อมโยงระดับของสภาวะของผู้เรียนความรู้เดิม ฯลฯ การพักผ่อนที่เพียงพอจะช่วยให้สมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการรวบรวมข้อมูลอาหารที่ดีมีประโยชน์สามารถทำให้ร่างกายได้รับสารที่ช่วยให้มีความทรงจำที่ดีได้

5. ขั้นบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (Functional Integration Stage) กันนี้ผู้เรียนจะสามารถระลึกสิ่งที่เรียนรู้และนำไปใช้ได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเล่นพื้นบ้าน

2.1 ความหมายของการเล่นพื้นบ้าน

การเล่นพื้นบ้าน เป็นกิจกรรมหรือเกม ซึ่งเป็นการเล่นของเด็กไทยในสมัยอดีตจนถึงปัจจุบันเมื่อเล่นจะเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน พัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา เป็นการออกกำลังกายที่ดีเสริมสร้างความมั่นคงทางอารมณ์ได้ฝึกความอดทนความมีน้ำใจต่อกันรวมทั้งการฝึกให้เด็กรู้จัก รู้แพ้รู้ชนะ รู้รัก โดยมิให้ผู้ให้ความหมายของการเล่นพื้นบ้านหลายท่านไว้ดังนี้

ซัชชัย โกมารทัต (2549:21) ได้กล่าวว่า การเล่นพื้นบ้าน เป็นกิจกรรมการเล่นและเกมที่ใช้ทักษะทางกายที่กระตือรือร้น ใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบวัฒนธรรมไทยเป็นกิจกรรมการแข่งขันที่มีแบบแผนอย่างไทย มีวิธีการเล่นที่เป็นระบบระเบียบอย่างไทยมีกฎกติกาอย่างไทยมีผลประโยชน์จากการเล่นทั้งภายในและภายนอก ตามรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตดั้งเดิมแบบไทย

อมรา กล้าเจริญ (2553:7-8) ได้กล่าวว่า การเล่นพื้นบ้านของเด็ก หมายถึง การเล่นของเด็กส่วนใหญ่มักจะมีรูปแบบการเล่นที่เรียบง่ายมีจุดประสงค์ใน ความบันเทิง สนุกสนาน การเล่นมีทั้ง เล่นเดี่ยว เล่นคู่ เล่นเป็นกลุ่ม เป็นฝ่ายเป็นหมู่คณะการเล่นแต่ละชนิดจะเล่นได้โอกาสที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เล่นการเล่นบางชนิดต้องมีอุปกรณ์และสถานที่ที่เหมาะสมการเล่นทุกชนิดจะมีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆทั้งเป็นการส่งเสริมการออกกำลังกายจิตใจอารมณ์และสังคมชุมชนแต่ละท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

วัฒนา บุญญาฤทธิ และ ปฐุกรณ์ ตุ๊กชูแสง (2550: 37) ได้กล่าวว่า การเล่นพื้นบ้านเป็นการแสดงแต่ละอย่างอันเป็นประเพณีนิยมกันในท้องถิ่นซึ่งการเล่นกันในระหว่างประชาชนเพื่อให้เกิดความสนุกสนานรื่นเริงตามฤดูกาลการแสดงจะต้องเป็นไปอย่างมีวัฒนธรรมมีความเรียบร้อยต้องใช้ถ้อยคำสุภาพไม่หยาบ โผนหรือเสื่อมเสียสิทธิ์และทำแต่งกายให้สุภาพถูกต้องตามความนิยมและวัฒนธรรมเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นตลอดจนสถานที่ที่จัดให้เหมาะสมกับโอกาสที่จะแสดง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การละเล่นพื้นบ้าน เป็นการแสดงแต่ละอย่างอันเป็นประเพณีนิยมกันในท้องถิ่นซึ่งการเล่นกันในระหว่างประชาชน จะต้องมีความเรียบร้อย ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพไม่หยาบโลนหรือเสื่อมเสียสิทธิ์และท่าแต่งกายให้สุภาพถูกต้อง การละเล่นของเด็กส่วนใหญ่จะมีรูปแบบการเล่นที่เรียบง่ายมีจุดประสงค์ใน ความบันเทิง สนุกสนาน การเล่นมีทั้ง เล่นเดี่ยว เล่นคู่ เล่นเป็นกลุ่ม และเป็นฝ่าย เป็นกิจกรรมการเล่นและเกมที่ใช้ทักษะทางกายที่กระตือรือร้น ใช้ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบวัฒนธรรมไทยเป็นกิจกรรมการแข่งขันที่มีแบบแผนอย่างไทย

3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายของทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

พัฒนาการทางสังคมเป็นพัฒนาการของความสามารถแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้พฤติกรรมแสดงออกจะบ่งบอกให้เห็นถึงเจตคติและค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลนั้นซึ่งมีผู้กล่าวถึงความหมายของพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

ผจงจิตต์ ช่างมงคล (2553:10) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ทักษะต่างๆเพื่อที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกในสังคม โดยแสดงพฤติกรรมความรู้สึกมารยาทการใช้คำพูดตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลรอบข้างและสถานการณ์ต่างๆตามแบบแผนและกฎเกณฑ์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสม

เสาวภา ศรีคุ้มเหนือ (2553:35) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยเป็นการแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลในการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กเพื่อช่วยให้เด็กปฏิบัติหน้าที่โดยสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ที่พึงพาตนเองปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550:91) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านสังคมเด็กปฐมวัยหมายถึงความสามารถของเด็กในการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ปรับตัวในการเล่นหรืออยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขทำหน้าที่ตามเวลาที่มีความรับผิดชอบรู้จักกาลเทศะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรม การสร้างสัมพันธภาพกับ ผู้อื่น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่ตนเองอยู่และเรียนรู้ทักษะต่างๆในสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย แบบ(One Group Pre Test-Post Test Design)เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคาด 1 กลอยภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 30-40 นาที ในช่วงเวลา 10.00-10.40 น. ระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2561 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562

การดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนการทดลอง

1.1 ทำหนังสือขออนุญาตถึงหัวหน้าสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตากถอย เพื่อชี้แจงอธิบาย จุดประสงค์และรูปแบบการวิจัย

1.2 ผู้วิจัยเข้าพบและขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 2 เพื่อชี้แจงแบบรายงานวิจัยพร้อม ทั้งขอความร่วมมือในการปฏิบัติการทดลอง

1.3 สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มตัวอย่าง เป็นเวลา 2 สัปดาห์

1.4 จัดเตรียมสภาพแวดล้อมสถานที่ทำการทดลองให้เหมาะสม

2. ขั้นตอนการดำเนินการทดลองมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดเตรียมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน

2. ก่อนการทดลอง (Pretest) นำแบบทดสอบวัดทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตากถอย จำนวน 27 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ก่อนทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม สำหรับเด็กปฐมวัย

3. ดำเนินทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริม ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ตามแผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำ การทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 30-40 นาที ในช่วงเวลา 10.00-10.40 น. ระหว่างเดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2561 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2562 ในกิจกรรมกลางแจ้ง กลุ่มตัวอย่างได้รับการทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้ การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย รวมทั้งสิ้น 20 กิจกรรม

4. หลังการทดลอง (Post test) ทำการทดสอบหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย สิ้นสุด โดยใช้แบบสังเกตวัด ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยชุดเดิมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับเด็กปฐมวัยที่มีค่าความ เชื่อมั่น เท่ากับ 0.71 มาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน

5. นำข้อมูลที่ได้รับจากการวัดทักษะทางสังคมมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน	จำนวน 20 แผน
2. คู่มือการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน	จำนวน 20 กิจกรรม
3. แบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย	จำนวน 1 ชุด

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. การสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การการเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการจัดกิจกรรมชั้นปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กรมวิชาการ : 2546) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การการเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย

1.2 ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการการเล่นพื้นบ้าน ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กรมวิชาการ : 2546) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการการเล่นพื้นบ้าน

1.3 กำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การการเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 20 กิจกรรมโดยกำหนดจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญ การดำเนินกิจกรรม สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการการเล่นพื้นบ้านและแบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

1.4 ดำเนินการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดBBLโดยใช้การการเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยจำนวน4สัปดาห์สัปดาห์ละ 2วัน วันละ 40 นาที ในช่วงเวลา 10:00 – 11:40น.ในกิจกรรมการการเล่นพื้นบ้าน รวมจำนวน 20 แผน โดยกำหนดจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญ การดำเนินกิจกรรม สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะและการประเมินผล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมการการเล่นพื้นบ้าน และพูดคุยกับเด็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมในการทำกิจกรรมเช่น การวอร์มร่างกายของเด็กให้พร้อมในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 2 ขั้นรับรู้. เป็นการบอกหรือพูดคุยว่ากิจกรรมนี้มีชื่ออะไรและสร้างข้อตกลงกับเด็กๆในการทำกิจกรรม

ขั้นที่3 ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม เป็นขั้นการทำกิจกรรมครูจะต้องสาธิตการการเล่นพื้นบ้านให้เด็กดูให้เข้าใจเด็กก็เริ่มทำกิจกรรมได้ครูก็คอยอำนวยความสะดวกให้ใกล้เด็กเด็กจะได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ได้ความสามัคคีการพูดคุยสนทนาความร่วมมือในการทำกิจกรรม ให้ผลสำเร็จสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 สร้างความทรงจำ เป็นขั้นของผู้เรียนในชั้นเรียน เป็นการพูดคุยหรือสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมการการเล่นพื้นบ้านหรืออาจมีการแข่งขันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกันรู้จักการช่วยเหลือกัน และต้องรู้แพ้รู้ชนะรู้ถอย

ขั้นที่ 5 บูรณาการเพื่อนำไปใช้ เป็นขั้นที่ครูและเด็กได้ร่วมกันสรุปหลังการทำกิจกรรม และครูจะสรุปถึงการมีพฤติกรรมด้านสังคมที่ดีกับเพื่อนทำให้กิจกรรมที่ทำลุล่วงไปด้วยดีจากความร่วมมือของทุกคน 1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงให้เรียบร้อย

1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาถึงความเหมาะสม ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนการใช้สื่อ อุปกรณ์ และการดำเนินการจัดกิจกรรม

1.6 นำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาคู่มือเกี่ยวกับคู่มือการจัดการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน (เอกสารแนบ 2551) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

2.2 เตรียมอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการจัดการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านและดำเนินการสร้างคู่มือการจัดการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 กิจกรรม

2.3 นำไปที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงให้เรียบร้อย

2.4 นำคู่มือการจัดการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านของเด็กปฐมวัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความเหมาะสมของการใช้ภาษา และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนการใช้สื่อ อุปกรณ์ และการดำเนินการจัดกิจกรรม

3. การสร้างแบบสังเกตทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2553) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสังเกตทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

3.2 สร้างแบบสังเกตทักษะทางสังคมและคู่มือการแบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน รวมทั้งหมด 15 ข้อ

ตอนที่ 1 ด้านความร่วมมือ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ด้านการช่วยเหลือ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ด้านการอยู่ร่วมกัน จำนวน 5 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสังเกตทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยดังนี้

3 คะแนน เมื่อเด็กเกิดพัฒนาการทักษะทางสังคม ด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง

2. คะแนน เมื่อเด็กเกิดพัฒนาการทักษะทางสังคม ด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยครูและเพื่อนxorร้อง

1. คะแนน เมื่อเด็กไม่แสดงพัฒนาการทักษะทางสังคม ด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น โดยปฏิเสธที่จะทำ

3.3 นำแบบสังเกตและคู่มือการสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นไว้ให้ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำให้เรียบร้อย

3.4 นำแบบสังเกตทักษะทางสังคมและคู่มือการแบบสังเกตทักษะทางสังคม ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (IOC) ความเหมาะสม การใช้ภาษาและเพื่อให้แบบสังเกตทักษะทางสังคมนี้ประเมินได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

3.5 นำแบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย มาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D

2. ใช้สถิติร้อยละอธิบายการเปลี่ยนแปลงทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยก่อนการดำเนินการกิจกรรมและหลังดำเนินการกิจกรรมตามแบบแผนการวิจัยแบบ One-Group Pretest -Posttest Design ดังตาราง (อนูวัติ คุณแก้ว. 2559: 121)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยใช้ในการเล่นเกมที่บ้านสำหรับเด็กปฐมวัย ปรากฏว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยใช้ในการเล่นเกมที่บ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 31.11 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยใช้ในการเล่นเกมที่บ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 37.89 และมีคะแนนการพัฒนาทักษะทางสังคมโดยมีคะแนนเฉลี่ย 6.78 แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาทักษะทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เด็กปฐมวัยมีทักษะทางสังคมโดยแยกรายด้าน ได้แก่ ด้านความร่วมมือ ด้านการช่วยเหลือ ด้านการอยู่ร่วมกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านความร่วมมือ พบว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยใช้ในการเล่นเกมที่บ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 10.00 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดย

ใช้การเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 13.11 แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาทักษะทางสังคมสูงขึ้น

2.2 ด้านการช่วยเหลือ พบว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของBBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 10.56 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของBBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 12.44 แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาทักษะทางสังคมสูงขึ้น

2.3 ด้านการอยู่ร่วมกัน พบว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 10.56 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของBBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านสำหรับเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ย 12.33 แสดงว่าเด็กมีการพัฒนาทักษะทางสังคมสูงขึ้น

สรุปผลการวิจัยได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาประสบการณ์แก่เด็กปฐมวัย เกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะทางสังคมซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญอีกด้านหนึ่งของเด็กปฐมวัย

การสะท้อนผลการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ครูจำเป็นต้องปฏิบัติตามแผนการจัดกิจกรรมให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวัยของเด็ก
2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ผู้สอนจะต้องตอบคำถามและข้อสงสัยของเด็กให้ตรงประเด็นและถูกต้องที่สุด
3. ขณะที่เด็กครูจัดกิจกรรมเสร็จแล้ว ครูควรมีการกระตุ้นและส่งเสริมให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็น เพื่อส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มีพัฒนาการที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ครูควรสร้างความสนใจหรือกระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมที่จัดให้
2. ครูควรเตรียมสื่อในการจัดกิจกรรมให้พร้อมก่อนการทำการสอน
3. ครูควรตระหนักถึงสิ่งที่จะส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยอยู่เสมอ
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย ควรจัดกิจกรรมตามแผนการทดลองและก่อนนำแผนไปใช้ควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการทดลองก่อนนำไปทดลองจริง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. ควรมีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและทำให้เด็กไม่เบื่อกับที่ครูนำมาสอนอาจมีการสอดแทรกเรื่องสนุกเฮฮา หรือเรื่องเล่าเกี่ยวกับกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่จะกระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมมากขึ้น
2. ควรศึกษาดำรงและการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านเพื่อให้เกิดความสนใจ เป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นและเกิดความสนุกสนานทำให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่จัดให้และดำเนินกิจกรรมลุล่วงไปด้วยดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่นๆ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมอย่างอื่นๆ เช่น การทำงานศิลปะ การเล่นเกมการศึกษา กิจกรรมการทดลองต่างๆ เป็นต้น ควรมีการศึกษารูปแบบของชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนที่ถูกต้อง
3. ควรมีการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านที่มีผลต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ เช่น ทักษะทางคณิตศาสตร์ การคิดวิเคราะห์ การจำแนกประเภท การเรียงลำดับ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2560.** (อายุ 3-6ปี)
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กานต์ อัมพานนท์. (2558). **การสร้างเสริมศักยภาพและสมรรถนะของครูในการสอนคิดวิเคราะห์.**
เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- จารุณี ศรีเฟือก. (2554). **การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ความฉลาดทาง
อารมณ์ ต่างกัน หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามและ
ด้วย การแสดง บทบาทสมมุติ.**วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการเรียนรู้).พระนครศรีอยุธยา :
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จตุมา พรหมศรี. (2551). **ทฤษฎีการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ สีสม. (2555). “ **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานในหน่วยการ
เรียนรู้ วิชาเคมีทั่วไปสำหรับนักศึกษาระดับชั้นศึกษา.**”ปริญาญศึกษาคุษภักดิ์บัณฑิต สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2550). **สมองเรียนรู้ได้อย่างไร, เอกสารประกอบการอบรมครู BBL.**กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริม
อัจฉริยภาพและนวัตกรรมการเรียนรู้
- ชัยวัฒน์ สิทธิรัตน์. (2553). **การจัดการเรียนรู้แนวใหม่.** นนทบุรี: สหมิตรพรีนติ้งเอนด์พับลิชชิ่ง.
- จิตาภรณ์ ธนุพราน. (2553).**การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์การ
เรียนรู้สอดคล้องกับกาทำงานของสมอง (Brain-Baesd Learning).** โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ.
ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา,มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร.
เด็ดดวง ดำวันดี. (2551). **การเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์การ
เรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง (Brain-Based Learning) และการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ ตามปกติ.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.มหาสารคาม,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
นาริรัตน์ จันทวฤทธิ์ (2553). **การส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมคำคล้องจองทำนอง
จองทำนองสรภัญญ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน(Brain-BasedLearning).**ปริญาญการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ วาวงศ์มูล. (2553). **การพัฒนาความพร้อมทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการ
เรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน.**ปริญาญนิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ปริญาญ การศึกษา
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรິกัลยา.(2551).**ความสามารถการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการกิจกรรมเกม การละเล่น
พื้นบ้านไทย.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฟาลาดิ หมายดเต้ะ. (2557). “ผลของการฝึกการละเล่นพื้นบ้านที่มีต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย.”
วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาคผนวก

- เครื่องมือวิจัย
- ภาพขณะดำเนินกิจกรรมการวิจัย
- แผนการจัดกิจกรรม/ชิ้นงาน/เอกสารประกอบ

รูปภาพ ขณะดำเนินกิจกรรมชั้นเตรียมอนุบาล 1

การนำเข้าสู่บทเรียน และสร้างข้อตกลงกับเด็ก

การวอร์มร่างกายก่อนการทำกิจกรรม

การสาธิตวิธีการเล่น

เริ่มทำกิจกรรม

ครูคอยสังเกตพฤติกรรมของเด็ก

ครูค่อยสังเกตพฤติกรรมของเด็ก

ร่วมกันสรุปกิจกรรม

ให้เด็กๆผ่อนคลาย หรือนั่งในท่าที่สบาย

คู่มือแบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

1. การสังเกตและการบันทึกลงในแบบสังเกตพฤติกรรมชอบสังคมมี 3 ด้าน ได้แก่ด้าน ด้านความร่วมมือ จำนวน 5 ข้อ ด้านการช่วยเหลือ จำนวน 5 ข้อ และด้านการอยู่ร่วมกัน จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 15 ข้อ กล่าวคือ

ทักษะทางสังคม หมายถึง พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกถึงความสามารถทางสังคม ในด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน เพื่อให้เด็กเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นโดยการพูดหรือการกระทำต่อเพื่อนหรือบุคคลอื่น ประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ดังนี้

1.ความร่วมมือ

- 1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง
- 1.2 ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม
- 1.3 ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
- 1.4 ทำกิจกรรมสำเร็จด้วยความเต็มใจ
- 1.5 ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น

2. การช่วยเหลือ

- 2.1 พูดหรือแนะนำวิธีการหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เพื่อน
- 2.2 พูดสนับสนุนหรือให้กำลังใจเพื่อนทำกิจกรรม
- 2.3 ช่วยเพื่อนและครูจัดเตรียมอุปกรณ์
- 2.4 ช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อนและครู
- 2.5 พูดแนะนำเพื่อนด้วยคำพูดที่สุภาพ

3. การอยู่ร่วมกัน

- 3.1 การเล่นร่วมกับผู้อื่น
- 3.2 การเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียน
- 3.3 การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- 3.4 การแสดงอารมณ์ได้เหมาะสม
- 3.5 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

2. แบบสังเกตทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัยเป็นการบันทึกในรูปความถี่ (จำนวนครั้ง) และระดับคุณภาพของพฤติกรรมจัดเป็น 3 ระดับคะแนน

3. เวลาที่ใช้ในการสังเกต สังเกตในช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมกลางแจ้ง เป็นเวลาจำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ โดยทำการสังเกตและบันทึกในชั้นดำเนินกิจกรรม ช่วงเวลา 10.45 – 11.25 นาฬิกา รวมเวลา 40 นาที

4. การใช้เวลาในการสังเกตทักษะทางสังคม ใช้นาฬิกาจับเวลาในการให้สัญญาณเริ่มและหมดเวลา
การสังเกต

การเตรียมการสังเกต

1. ผู้สังเกตต้องศึกษาคู่มือในการสังเกตให้เข้าใจกระบวนการในการสังเกตทั้งหมดเพื่อให้เกิดความ
ชำนาญในการใช้แบบสังเกต
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์ในการปฏิบัติกิจกรรมไว้เรียบร้อยล่วงหน้า
3. จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ คู่มือการใช้แบบสังเกตทักษะทางสังคมของเด็ก
ปฐมวัย นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน และแบบสังเกตทักษะทางสังคมไว้ให้เรียบร้อยล่วงหน้า
4. ผู้สังเกตควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้ถูกสังเกตก่อนที่จะทำการสังเกต และพยายามจำชื่อของผู้ถูก
สังเกตทุกคน
5. ก่อนเริ่มทำการสังเกต ควรให้ผู้ถูกสังเกตได้ทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อยก่อน เช่น ดื่มน้ำเข้าห้องน้ำ

ขั้นปฏิบัติการสังเกต

1. เขียนชื่อผู้สังเกต ผู้ถูกสังเกต (เด็ก) วัน เดือน ปี ที่ทำการสังเกต
2. ในการดำเนินการสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตด้วยตนเอง
3. การสังเกตให้ผู้สังเกตทำการสังเกตเด็กคนที่ 1 คน โดยทำการสังเกตทักษะทางสังคม ในระหว่าง
ทำกิจกรรม

การบันทึกแบบสังเกต

เมื่อสังเกตทักษะทางสังคมตรงกับข้อใด และช่องระดับคะแนนสังเกตทักษะทางสังคมตรงกับข้อใด
ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องโดยการบันทึกดังนี้

ช่องระดับคะแนน 3 บันทึก เมื่อเด็กเกิดทักษะทางสังคมด้วยตนเอง

ช่องระดับคะแนน 2 บันทึก เมื่อแสดงทักษะทางสังคมโดยเพื่อนหรือครูหรือองให้ร่วมมือ

ช่องระดับคะแนน 1 บันทึก เมื่อเด็กไม่แสดงทักษะทางสังคมหรือปฏิเสธที่จะทำ

การให้คะแนน

1. ในช่วงเวลาที่สังเกตเด็กเมื่อเด็กแสดงทักษะทางสังคมกับข้อใดและช่องระดับใดให้ใส่เครื่องหมาย
ลงในช่องนั้น ✓
 - ✓ 3 คะแนน เมื่อเด็กเกิดพัฒนาการทักษะทางสังคม ด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่
ร่วมกับผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง
 - ✓ 2 คะแนน เมื่อเด็กเกิดพัฒนาการทักษะทางสังคม ด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่
ร่วมกับผู้อื่น โดยครูและเพื่อนหรืออง
 - ✓ 1 คะแนน เมื่อเด็กไม่แสดงพัฒนาการทักษะทางสังคม ด้านการร่วมมือ การช่วยเหลือ และการอยู่
ร่วมกับผู้อื่นโดยปฏิเสธที่จะทำ

ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย	ระดับคะแนน	รายละเอียด
1.ความร่วมมือ		
1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง	3	เด็กทำตามข้อตกลงที่กำหนดได้ด้วยตนเอง
	2	เด็กทำตามข้อตกลงที่กำหนดได้โดยเพื่อนบอก
	1	เด็กไม่ทำตามข้อตกลงที่กำหนด
1.2 ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม	3	เด็กทำกิจกรรมร่วมกันโดยที่ครูและเพื่อนไม่ต้องร้องขอ
	2	เด็กทำกิจกรรมร่วมกันโดยที่เพื่อนชักชวน
	1	เด็กไม่ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนและครู
1.3 ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ	3	เด็กปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจโดยไม่ต้องร้องขอ
	2	เด็กปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยต้องร้องขอ
	1	เด็กไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
1.4 ทำกิจกรรมสำเร็จด้วยความเต็มใจ	3	เด็กทำกิจกรรมสำเร็จด้วยความเต็มใจภายในเวลาที่กำหนด
	2	เด็กทำกิจกรรมสำเร็จด้วยความไม่เต็มใจ
	1	เด็กไม่ร่วมทำกิจกรรม
1.5 ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น	3	เด็กยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่นทุกครั้ง
	2	เด็กยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่นบางครั้ง
	1	เด็กไม่ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น

ทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย	ระดับคะแนน	รายละเอียด
2. การช่วยเหลือ		
2.1 พุดหรือแนะนำวิธีการหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เพื่อน	3	เมื่อเด็กสังเกตเห็นหรือทราบว่าเป็นปัญหาในการทำกิจกรรม พุดหรือแนะนำวิธีการหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เพื่อนเพื่อช่วยให้เพื่อนทำกิจกรรมสำเร็จ โดยที่เพื่อนไม่ต้องร้องขอ
	2	เมื่อเด็กสังเกตเห็นหรือทราบว่าเป็นปัญหาในการทำกิจกรรม พุดหรือแนะนำวิธีการหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เพื่อนเพื่อช่วยให้เพื่อนทำกิจกรรมสำเร็จ โดยที่เพื่อนหรือครูลังใจ
	1	เด็กปฏิเสธการพุดหรือแนะนำวิธีการหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เพื่อน
2.2 พุดสนับสนุนหรือให้กำลังใจเพื่อนทำกิจกรรม	3	เด็กพุดสนับสนุนหรือให้กำลังใจเพื่อนทำกิจกรรมทุกครั้ง
	2	เด็กพุดสนับสนุนหรือให้กำลังใจเพื่อนทำกิจกรรมบางครั้ง
	1	เด็กไม่พุดสนับสนุนหรือให้กำลังใจเพื่อนทำกิจกรรม
2.3 ช่วยเพื่อนและครูจัดเตรียมอุปกรณ์	3	เด็กช่วยเพื่อนและครูจัดเตรียมอุปกรณ์โดยที่ไม่ต้องร้องขอ
	2	เด็กช่วยเพื่อนและครูจัดเตรียมอุปกรณ์โดยที่ร้องขอ
	1	ไม่ช่วยเพื่อนและครูจัดเตรียมอุปกรณ์
2.4 ช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อนและครู	3	เด็กช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อนและครู โดยที่ไม่ต้องร้องขอ
	2	เด็กช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อนและครู โดยที่ร้องขอ
	1	เด็กไม่ช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อนและครู
2.5 พุดแนะนำเพื่อนด้วยคำพุดที่สุภาพ	3	เด็กพุดแนะนำเพื่อนด้วยคำพุดที่สุภาพ โดยที่ไม่ต้องร้องขอ
	2	เด็กพุดแนะนำเพื่อนด้วยคำพุดที่สุภาพ โดยที่ร้องขอ
	1	ไม่พุดแนะนำเพื่อนด้วยคำพุดที่สุภาพ

ทักษะทางสังคมสำหรับเด็ก ปฐมวัย	ระดับ คะแนน	รายละเอียด
3. การอยู่ร่วมกัน		
3.1 การเล่นร่วมกับผู้อื่น	3	เด็กสามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้
	2	เด็กสามารถการเล่นร่วมกับผู้อื่นได้บางครั้ง
	1	เด็กไม่สามารถเล่นร่วมกับผู้อื่นได้
3.2 การเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียน	3	เด็กสามารถเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้
	2	เด็กสามารถการเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนเป็นบางครั้ง
	1	เด็กไม่สามารถเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้
3.3 การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข	3	เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
	2	เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นบางครั้ง
	1	เด็กไม่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3.4 การแสดงอารมณ์ได้ เหมาะสม	3	เด็กสามารถแสดงอารมณ์ได้เหมาะสมได้ทุกครั้ง
	2	เด็กสามารถแสดงอารมณ์ได้เหมาะสมได้บางครั้ง
	1	เด็กไม่สามารถแสดงอารมณ์ได้เหมาะสม
3.5 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	3	เด็กสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้ทุกครั้ง
	2	เด็กสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้บางครั้ง
	1	เด็กไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นได้

แบบสังเกตทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้สังเกต.....นามสกุล.....

ชื่อนักเรียน.....นามสกุล.....ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย () ในช่อง มุ่งเกณฑ์ความเหมาะสม

ทักษะทางสังคม	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	3	2	1	
1.ความร่วมมือ				
1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง				
1.2 ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม				
1.3 ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ				
1.4 ทำกิจกรรมสำเร็จด้วยความเต็มใจ				
1.5 ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น				
2. การช่วยเหลือ				
2.1 พุดหรือแนะนำวิธีการหรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมให้แก่เพื่อน				
2.2 พุดสนับสนุนหรือให้กำลังใจเพื่อนทำกิจกรรม				
2.3 ช่วยเพื่อนและครูจัดเตรียมอุปกรณ์				
2.4 ช่วยหยิบอุปกรณ์ให้เพื่อนและครู				
2.5 พุดแนะนำเพื่อนด้วยคำพุดที่สุภาพ				
3. การอยู่ร่วมกัน				
3.1 การเล่นร่วมกับผู้อื่น				
3.2 การเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียน				
3.3 การอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
3.4 การแสดงอารมณ์ได้เหมาะสม				
3.5 มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น				

บันทึกพฤติกรรมเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่...../...../.....

คู่มือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL

โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย

คำชี้แจง

แผนการจัดกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน เป็นการทำกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมกลางแจ้งเป็นกลุ่มและอนุรักษ์วัฒนธรรมของไทยไว้ 20 กิจกรรม ได้แก่ งูรีรีข้าวสาร เป่ากบ กระจ่าขาเดียว การปักไข่ แก้วอีคนตรี เตยกัก วิ่งเปรี้ยว จี่ม้ก้านกล้วย งูกินหาง วิ่งกระสอบ ปิดตาตีหม้อ ชักเย่อ จี่ม้ส่งเมือง กระโดดเชือกเดี่ยว มอญซ่อนผ้า โพงพาง ตาเข่ง กระโดดกบ เสือข้ามห้วย ตีจับ เป็นต้น โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมกับผู้อื่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อเพื่อนและครู การจัดกิจกรรมจัด สัปดาห์ละ 5 วัน ตั้งแต่เวลา 10.25-11.25 น. คือวันจันทร์ถึงวันศุกร์เป็นเวลา 4 สัปดาห์

จุดประสงค์

1. เพื่อให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้
2. เพื่อให้เด็กได้มีความร่วมมือในการทำกิจกรรมได้
3. เพื่อให้เด็กได้มีการช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมได้
4. เพื่อให้เด็กเรียนรู้ทางสังคมเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

การจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ BBL โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การละเล่นพื้นบ้าน เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้แนวคิดของ BBL มีรูปแบบการสอน 5 ชั้น มีวิธีการจัดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นขั้นที่ครูต้องเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน และพูดคุยกับเด็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมในการทำกิจกรรมเช่น การวอร์มร่างกายของเด็กให้พร้อมในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 2 ขั้นรับรู้. เป็นการบอกหรือพูดคุยว่ากิจกรรมนี้มีชื่อว่าอะไรและสร้างข้อตกลงกับเด็กๆในการทำกิจกรรม

ขั้นที่ 3 ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม เป็นขั้นการทำกิจกรรมครูจะต้องสาธิตการละเล่นพื้นบ้านให้เด็กดูให้เข้าใจ เด็กก็เริ่มทำกิจกรรมได้ครูก็คอยอำนวยความสะดวกให้ใกล้ชิดเด็กเด็กจะได้สร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันได้ความสามัคคีการพูดคุยสนทนาความร่วมมือในการทำกิจกรรมให้ผลสำเร็จสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 สร้างความทรงจำ เป็นขั้นของผู้เรียนในชั้นเรียน เป็นการพูดคุยหรือสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมการละเล่นพื้นบ้านหรืออาจมีการแข่งขันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและได้สร้าง

สัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนรู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกันรู้จักการช่วยเหลือกัน และต้องรู้แพ้รู้ชนะรู้
อภัย

ขั้นที่ 5 การบูรณาการเพื่อนำไปใช้ เป็นขั้นที่ครูและเด็กได้ร่วมกันสรุปหลังการทำ
กิจกรรมและครูจะสรุปถึงการมีพฤติกรรมด้านสังคมที่ดีกับเพื่อนทำให้กิจกรรมที่ทำลุล่วงไปได้ด้วยดีจาก
ความร่วมมือของทุกคน

การประเมินผล

1. สังเกตเด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัว
2. สังเกตเด็กมีความร่วมมือในการทำกิจกรรม
3. สังเกตเด็กมีการช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรม
4. สังเกตเด็กเรียนรู้ทางสังคมเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน

ครูปฐมวัยควรมีความรู้ในการจัดกิจกรรมเกมการเล่นที่บ้าน ซึ่งจะทำให้เด็กมีพัฒนาการทาง
สังคมที่ดี สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้

1. ครูศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมและวิธีการเล่นเกมการเล่นที่บ้าน
2. ครูจัดสถานที่จัดกิจกรรม
3. ครูจัดเตรียมเกมการเล่นที่บ้าน วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเล่นเกม
4. ครูแนะนำวิธีการเล่นเกมให้เด็กทราบ
5. ครูสาธิตวิธีการเล่น และเด็กได้ลงมือเล่นด้วยตนเอง

ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเล่นที่บ้าน

การจัดกิจกรรมเกมการเล่นที่บ้านมีประโยชน์สำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเด็กวัยนี้
เรียนรู้ด้วยการเล่นและสามารถพัฒนาการทักษะในด้านต่างๆ ได้การจัดกิจกรรมเกมการเล่นที่บ้านมี
ประโยชน์ ดังนี้

1. เด็กเกิดความสนุกสนาน
2. เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น
3. เด็กได้เรียนรู้ทางสังคม
4. เด็กได้เรียนรู้และฝึกความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเกมการละเล่นพื้นบ้าน

1. ก่อนเริ่มจัดกิจกรรมครูควรสอนให้เด็กรู้จักวิธีการเล่นเกม
2. ครูเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆก่อนการจัดกิจกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับครูสิ่งสำคัญที่ครูต้องเตรียมให้พร้อมก่อนการจัดกิจกรรม คือ วิธีการสอนซึ่งรวมถึงขั้นตอนในการสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมเป็นต้น

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3-4 ปี)

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

สัปดาห์ที่ 1

วันที่ 20 เดือน ธันวาคม พ.ศ 2561

สาระธรรมชาติรอบตัวเด็ก

หน่วยฤดูหนาว

ประกอบกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมกลางแจ้ง (มอญซ่อนผ้า) เวลา 10:00 – 10:40 น. (40 นาที)

สาระสำคัญ :การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด BBL โดยใช้การการเล่นพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวร่างกาย เล่นร่วมกับเพื่อนได้อย่างสนุกสนาน เด็กได้คิดแก้ไขปัญหาในการเล่น ร่วมกิจกรรมด้วยความสนใจ ตั้งแต่ต้นจนจบอย่างมีความสุขได้ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์และสังคม ให้เด็กได้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้เด็กเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้ (มฐ. 2/1)
2. เพื่อให้เด็กมีความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และสามารถอยู่ร่วมกันได้ (มฐ. 8/2)
3. เพื่อให้เด็กแก้ไขปัญหาในการเล่นได้ (มฐ. 10/2)
4. เพื่อให้เด็กเล่นเกมมอญซ่อนผ้า (มฐ. 8/1)

สาระการเรียนรู้

- สาระที่ควรเรียนรู้
 - การเล่นพื้นบ้านไทย เกมมอญซ่อนผ้า
 - การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ประสพการณ์สำคัญ
 - * การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อ
 - การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
 - การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
 - * การเรียนรู้ทางสังคม
 - การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - การแก้ไขปัญหาในการเล่น
 - * การใช้ภาษา
 - การแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเตรียมการ

1. ครูและเด็กสวัสดี/ทักทายกัน และร้องเพลงเข้าแถว (ภาคผนวก) เข้าแถวเป็น รูปตัว U หรือ

วงกลม

2. ครูให้เด็กเด็กเคลื่อนไหววอร์มร่างกายก่อนเล่น เช่น หมุนไหล่ ทำแกว่งแขน วิ่งอยู่กับที่ โดยครูจะ
ให้เด็กๆ ที่อยากคิดทำออกกำลังกายออกมา 1-2 คน

3. ครูถามเด็กๆ ว่า -เด็กๆ เคยเล่นเกมมอญซ่อนผ้าไหมคะ -แล้วเด็กๆ เคยได้ยินชื่อเกมมอญซ่อนผ้า
ขั้นการรับรู้

4. ครูและเด็กร่วมกันสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมการเล่น

ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม

5. ครูและเด็กมาสาธิตเกมมอญซ่อนผ้าร่วมกันครูโดยครูอธิบายพร้อมกับสาธิต

วิธีการเล่น

- เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นมอญถือผ้าไว้ ส่วนคนอื่นๆ นั่งล้อมวงกัน แล้วตบมือร้องเพลง คนเป็นมอญ
จะเดินวนอยู่นอกวง พอเห็นคนนั่งคนใดเปลือกก็ทิ้งผ้าไว้ข้างหลังคนนั้นแล้วเดินต่อไป ถ้ามอญเดินมาถึงอีก
ครั้งผู้นั้นยังไม่รู้ตัวมอญก็คว้าผ้าได้ดี ผู้ที่เป็นมอญก็ถือผ้าเดินวนไปวางผ้าคนอื่นต่อไป แต่ถ้าคนถูกวางผ้า
รู้ตัวก็จะคว้าผ้าได้ดีมอญ จนกระทั่งมอญลงไปนั่งแทนที่ คนที่ถือผ้าก็เป็นมอญต่อไป

6. ครูให้เด็กๆ เริ่มเล่นเกม

ขั้นสร้างความทรงจำ

7. ครูให้เด็กๆ มาพูดว่าวันนี้ทำอะไรบ้างเล่นเกมอะไร

ขั้นบูรณาการเพื่อนำไปใช้

8. เมื่อเล่นเสร็จแล้วครูและเด็กร่วมกันสรุปกิจกรรมการเล่นที่บ้าน เกมมอญซ่อนผ้า

-ให้เด็กๆ พูดทบทวนวิธีการเล่น มีอุปกรณ์อะไรบ้าง

-เด็กๆ รู้สึกอย่างไรบ้างคะ

-เด็กๆ ได้อะไรจากการเล่นเกมนี้บ้างคะ

-วันนี้เด็กได้ทำอะไรบ้างคะ

9. ให้เด็กเด็กพักผ่อนตามอัธยาศัย หรือนั่งในท่าที่สบาย

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1..นกกหวีด

2.ผ้า

3.ซาร์จเพลง

การวัดและประเมินพัฒนาการ

1. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัว

2. สังเกตการมีความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และสามารถอยู่ร่วมกัน

3. สังเกตการแก้ไขปัญหาในการเล่น

4. สังเกตการเล่นเกมมอญซ่อนผ้า

บันทึกพฤติกรรม

.....

.....

.....

ภาคผนวก

เพลง เข้าแถว

เข้าแถว เข้าแถว	อย่าล้ำแนว ยืนเรียงกัน
อย่า มัวเซเชื่อน	เดินตาม เพื่อนให้ทัน
ระวัง เดินชนกัน	เข้าแถวพลัน ว่องไว

เพลงประกอบ

มอญซ่อนผ้า	ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง
ไวโน่น ไวนี่	ฉันจะตีกันเธอ

แบบบันทึกการประเมินผล

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	1.สังเกตการณ์เคลื่อนไหวร่างกายคล่องแคล่วและทรงตัว			2.สังเกตการณ์มีความร่วมมือช่วยเหลือกันและสามารถอยู่ร่วมกัน			3.สังเกตการณ์แก้ไขปัญหาในการเล่น			4.สังเกตการณ์เล่นเกม มอญ ซ่อนผ้า			รวม	ค่าเฉลี่ย	ประเมินพัฒนาการ	
		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3			12	3
24	ค.ญ.ชนิสรา ทีแสงแดง																
25	ค.ญ.ณัฐธิชา คำก่อง																
26	ค.ญ.พิมลดา คำเวิน																
27	ค.ญ.ชญานิศ แก้วคลอง																

แบบบันทึกการประเมินผล

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- 3 หมายถึง ดีมาก
- 2 หมายถึง ปานกลาง ไม่ผ่าน
- 1 หมายถึง น้อย

เกณฑ์การประเมิน

- ผ่าน = คะแนนรวมเฉลี่ย 2.00 ขึ้นไป
- = คะแนนรวมเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ลงมา

บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรม

ผลการสอน

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อผู้สอน

(นางสาวจาทิชา บุญจันทร์)

นักศึกษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัว

- 3 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้
- 2 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้ โดยมีผู้กระตุ้น
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและทรงตัวได้

2. สังเกตการมีความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และสามารถอยู่ร่วมกัน

- 3 คะแนน หมายถึง เด็กมีความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และสามารถอยู่ร่วมกันได้
- 2 คะแนน หมายถึง เด็กมีความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และสามารถอยู่ร่วมกันได้ โดยมีผู้กระตุ้น
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กไม่มีความร่วมมือ ช่วยเหลือกัน และไม่สามารถอยู่ร่วมกัน

3. สังเกตการแก้ไขปัญหาในการเล่น

- 3 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถแก้ไขปัญหาในการเล่นได้
- 2 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถแก้ไขปัญหาในการเล่นได้ โดยมีผู้กระตุ้น
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กไม่สามารถแก้ไขปัญหาในการเล่น

4. สังเกตการเล่นเกมมอญซ้อนผ้า

- 3 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถปฏิบัติตามกฎกติกาในการเล่นเกมมอญซ้อนผ้าได้ถูกต้อง
- 2 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถปฏิบัติตามกฎกติกาในการเล่นเกมมอญซ้อนผ้าได้ถูกต้อง โดยมีผู้กระตุ้น
- 1 คะแนน หมายถึง เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามกฎกติกาในการเล่นเกมมอญซ้อนผ้าได้